

KESKUSTELUA

HEMÁNUKSEN LOGIIKKA SÄRÄHTI

Perti Hemánuksen pohdinta huumeiden käytön lainvastaisuudesta YP:n numerossa 5-6/98 särähti. Hän ihmettelee, miksi pelkkä huumeiden käyttö suljetussa piirissä voidaan tulkita lainvastaiseksi teoksi. Hemánuksen vastaus omaan retoriseen kysymykseen näyttää kirjoituksen mukaan olevan, että kannabiksen käyttö pienessä piirissä ei voi heikentää yksilön tai ryhmänkään lainkuuliaisuutta.

Ajattelen tässä asiassa toisin. Kun joku suostuu, tahtoen tai tahtomattaan, käyttämään kannabistuotteita, tämä teko tukee laitonta huumeiden myyntiä ja hallussapitoa. Ellei olisi huumeiden käyttöä, ei olisi myöskään niiden valmistusta ja myyntiä, ja tämän tietää luultavasti jokainen käyttäjä. Tämän tietäen käyttäjä tuskin myöskään haluaa edesauttaa huumeiden valmistajien ja myyjien kiinnisaamista. Lain hengen mukaan laittoman toiminnan tukeminen on lai-

tona. Huumeiden käyttäjä ei voi säilyttää puhtoista omaatuntoaan pitäytymällä vain käyttäjänä; huumeiden käyttöä ei voi rajata omaan "lailliseen" sisämaailmaansa ilman, että tämä ei tukisi laitonta toimintaa "ulko-puolisessa" maailmassa.

Jatkossa Hemánus myös rinnastaa kestäättömästi alkoholin, tupakan ja suurina määrinä epäterveelliset elintarvikkeet kannabistuotteisiin. Minusta tämäkin logiikka ontuu samalla tavalla. Alkoholin, tupakan tai vaikka sokerin valmistus, myynti ja hallussapito on laillista. Niiden yletön käyttö on varmasti terveydelle haitallista, voi olla jopa hengenvaarallista. Aineita on kuitenkin lähes aina ollut Suomessa vapaasti ja laillisesti saatavissa. Siksi niiden rinnastaminen kannabistuotteisiin ei ole loogista, ne ovat olleet Suomessa laittomia suurin piirtein sen ajan, kun niistä on oltu täällä tietoisia. Jonkin nautintoaineen laillisuutta tai laittomuutta voi tuskin

koskaan päättää pelkkien terveyshaittojen perusteella, lainsäädännön järjestys totelee muita tekijöitä eikä harrasta aikahyppyjä terveydellisin perustein.

Henkilöautojen kummallisista ominaisuuksista taidamme ajatella samalla tavalla. Itseäni ihmetyttää, että Suomessa voi laillisesti mainostaa sellaisia autojen ominaisuuksia, jotka hyödynnettyinä ovat kiistatta lainvastaisia. Jopa ammattilehdissä henkilöauton keskeiseksi ominaisuudeksi nostetaan huippunopeus. Suomessa ei voi julkisilla teillä ajaa yli 120:tä km tunnissa, kuitenkin yletön huippunopeus luetaan hyväksikin ominaisuudeksi myytävälle autolle, vaikka yli 200:aa km tunnissa ei tarvita edes paniikkiohituksessa matkalla vaimon kanssa synnytyslaitokselle. Mielestäni tämä on myyjän taholta yllytystä lain rikkomiseen ja siksi omiaan horjuttamaan lainkuuliaisuutta.

OSMO KAHARI